

18.01.2018

Kokousaika   Torstai 18.01.2018 kello 8:15 - 9:30

Kokouspaikka   Toinen linja 7, 4. krs. nh. Kuljettaja

Läsnä

Jäsenet

Rissanen, Laura   puheenjohtaja
Suoranta, Anu   varapuheenjohtaja
Harjanne, Atte
Hillman, Perttu
Karhu, Jessica
Loman, Stefan
Luoma, Tuomo
Stranius, Leo
Sutton, Kirsi Maria

Muut

Judström, Yrjö   hallintojohtaja
Jurva, Toni   yksikön johtaja
Kuukankorpi, Arttu   yksikön johtaja
Lehmuskoski, Ville   toimitusjohtaja
Lähdetie, Artturi   yksikön johtaja
Rajakallio, Karoliina   yksikön johtaja
Norrena, Elina   palvelukehitys- ja viestintäpäällikkö
Mutka, Rain   hallintopäällikkö
Halonen Mikko,   asiantuntija
saapui 8:19, poistui 8:29, paikalla:
2§
Saarikoski Juha,   asiantuntija
saapui 8:19, poistui 8:29, paikalla:
2§

Puheenjohtaja

Laura Rissanen   1-15 §

Esittelijät

Ville Lehmuskoski   toimitusjohtaja
1 §, 3-5 §
Artturi Lähdetie   yksikön johtaja
2 §, 7-13 §

18.01.2018

Karoliina Rajakallio

yksikön johtaja

6 §

Yrjö Judström

hallintojohtaja

14-15 §

Pöytäkirjanpitäjä

Rain Mutka

hallintopäällikkö

1-15 §

18.01.2018

---

§	Asia	
1	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
2	Asia/10	Raide-Jokerin varikoiden kehitysvaiheen suunnittelutehtävien tilaaminen
3	Asia/2	Liikenneliikelaitoksen johtokunnan huonetilojen vuokralle ottamista koskevan toimivallan siirtäminen
4	Asia/3	Liikenneliikelaitoksen hallinnassa olevien maa-alueiden, tilojen ja laitteiden vuokralle antamista ja muuta käyttöön luovuttamista koskevan toimivallan siirtäminen
5	Asia/4	Liikenneliikelaitoksen sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2017
6	Asia/5	Liikenneliikelaitoksen johtokunnan lausunto kaupunginhallitukselle: LVM:n lausuntopyyntö luonnoksesta kävelyn ja pyöräilyn edistämishelmaksi
7	Asia/6	Urheilulehdon ympäristön, Reijolankadun uuden raitioradan ja Nordenskiöldinkadun janan vaihdon rakentamisurakan lisätöiden tilaaminen
8	Asia/7	HKL:n vuoden 2018 investoitavien hissi- ja liukuporrasurakoiden urakoista päättäminen
9	Asia/8	Silta- ja taitorakenteiden suunnittelu- ja asiantuntijapalveluita koskevan puitejärjestelyn optiokausi
10	Asia/9	Kameravalvonta- ja äänentoistojärjestelmän laajennus ja ylläpito
11	Asia/11	Töölön raitiovaunuvarikon halli 2:n raiteiden uusimisen ja lattiarakenteiden kunnostamisen urakan tilaaminen
12	Asia/12	Töölön raitiovaunuvarikon vesikaton uudistamisen urakan tilaaminen
13	Asia/13	Siilitien sähkönsyöttöaseman peruskorjaus
14	Asia/14	Ilmoitusasiat ja johtokunnan esille ottamat asiat
15	Asia/15	Liikenneliikelaitoksella tehtyjen päätösten seuraaminen

§ 1

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Straniuksen ja Karhun sekä varatarkastajiksi jäsen Lomanin ja varapuheenjohtaja Suorannan.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 2

Raide-Jokerin varikoiden kehitysvaiheen suunnittelutehtävien tilaaminen

HEL 2017-009820 T 02 08 02 01

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa HKL:n tilaamaan Raide-Jokerin varikkojen kehitysvaiheen (KAS-vaiheen) aikaisia suunnittelutehtäviä YIT Oyj:n, Ramboll Finland Oy:n, VR-Track Oy:n ja Sito Oy:n muodostamalta konsortiolta niin, että KAS -vaiheen aikaisista suunnittelutehtävistä HKL:lle aiheutuva kustannusosuus on yhteensä enintään 1.744.183,00 euroa (alv 0 %).

Lisäksi johtokunta oikeutti HKL:n jatkamaan hankkeen suunnittelua ennen hankepäätöksen hyväksyntää.

Varikoiden KAS -vaiheen aikaisten suunnittelutehtävien suunnittelukustannukset ovat Raide-Jokeri-projektin arvion mukaan yhteensä enintään 2.683.358,00 euroa (alv 0 %), mikä kustannus tullaan Raide-Jokeri-projektin johtoryhmän päätöksen mukaan jakamaan hallinnollisen prosenttijaon (65 % / 35 %) mukaan HKL:n ja Espoon kesken. Johtoryhmän päätöksen mukaan toteutusvaiheen kustannusjaosta tullaan sopimaan hankepäätösten yhteydessä erikseen.

Suunnittelukonsortio laskuttaa Raide-Jokerin varikon kehitysvaiheen suunnittelua koskevan suunnittelutyön kustannukset toteutuneiden tuntien mukaisesti kokonaisuudessaan HKL:ltä. HKL puolestaan laskuttaa Espoon osuuden suunnittelukustannuksista Espoolta yhteistyösopimuksen ehtojen ja edellä tässä mainitun kustannusjaon mukaisesti.

HKL:n osuus Raide-Jokerin varikoiden suunnittelukustannuksista on tämän hankintapäätöksen mukaan toteutuvan hankinnan perusteella yhteensä 1.744.183,00 euroa (alv 0 %).

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Mikko Halonen, projektipäällikkö, puhelin: 310 34707
mikko.halonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Projektijohtaja
Projektipäällikkö

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

HKL:n johtokunta on päätöksellään 14.9.2017 (§ 48) päättänyt käyttää Raide-Jokerin suunnittelutehtävien hankintapäätöksessä varatun option koskien Raide-Jokerin varikon kehitysvaiheen suunnittelua, ja oikeuttanut HKL:n tilaamaan hankinnan välivaiheen aikaisia suunnittelutehtäviä Ramboll Finland Oy:n, VR-Track Oy:n ja Sito Oy:n muodostamalta suunnittelukonsortiolta.

Varikoiden kehitysvaiheen tavoitteena on välivaiheessa valitun varikkoratkaisun täydentäminen ja tarkentaminen L2-tasoiseksi suunnitelmaksi sekä päästä hankesuunnitelman mukaisiin kustannusarvioihin.

Kehitysvaiheessa jatketaan välivaiheen päättyessä valitun varikkoratkaisun täydentämistä ja viedään suunnitelmat L2-tasoisiksi suunnitelmiksi. L2-tasoiset suunnitelmat sisältävät asemapiirroksen ja ympäristösuunnitelman sekä pohja-, julkisivu- ja leikkauskaaviot. Suunnitelmat sisältävät myös tyyppiirustukset sekä sisustus- ja kalustesuunnitelmat sekä yleisselosteen ja rakennustapaselostuksen.

Kehitysvaihe alkaa tammikuun 2018 alussa ja tavoitteena on, että kehitysvaiheen päätteeksi laskettava tavoitekustannushinta saadaan valmiiksi heinäkuun 2018 loppuun mennessä. Varikkoa koskeva hankepäätös tehdään vasta tämän jälkeen tavoitekustannuksen mukaisilla kustannustiedoilla.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Mikko Halonen, projektipäällikkö, puhelin: 310 34707
mikko.halonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Projektijohtaja
Projektipäällikkö

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 14.09.2017 § 48

HEL 2017-009820 T 02 08 02 01

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti käyttää Raide-Jokerin suunniteltävien hankintapäätöksessä varatun option, koskien Raide-Jokerin varikon kehitysvaiheen suunnittelua, ja oikeuttaa HKL:n tilaamaan hankinnan välivaiheen aikaisia suunniteltäviä Ramboll Finland Oy:n, VR-Track Oy:n ja Sito Oy:n muodostamalta suunnittelukonsortiolta niin, että ns. välivaiheen aikaisista suunniteltävistä HKL:lle aiheutuva kustannusosuus on yhteensä enintään 339.430 euroa (ilman ALV).

Optiona kuuluvien varikoiden Välivaiheen aikaisten suunniteltävien suunnittelukustannukset ovat Raide-Jokeri-projektin arvion mukaan yhteensä enintään 522.200 euroa (ilman ALV), mikä kustannus tullaan Raide-Jokeri-projektia koskevan yhteistyösopimuksen ehtojen hallinnollisen prosenttijaon (65 % / 35 %) mukaan jakamaan HKL:n ja Espoon kesken. Yhteistyösopimuksen ehtojen mukaan toteutusvaiheen kustannusjaosta tullaan sopimaan hankepäätösten yhteydessä erikseen.

Suunnittelukonsortio laskuttaa Raide-Jokerin varikon kehitysvaiheen suunnittelua koskevan suunnittelutyön kustannukset toteutuneiden tuntien mukaisesti kokonaisuudessaan HKL:ltä. HKL puolestaan laskuttaa Espoon osuuden suunnittelukustannuksista Espoolta yhteistyösopimuksen ehtojen ja edellä tässä mainitun kustannusjaon mukaisesti.

HKL:n osuus Raide-Jokerin varikoiden välivaiheen suunnittelukustannuksista on tämän hankintapäätöksen mukaan toteutuvan hankinnan perusteella yhteensä 339 430 euroa (ilman ALV).

18.01.2018

Asia/10

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Mikko Halonen, projekti-insinööri, puhelin: 310 34707
mikko.halonen(a)hel.fi
Juha Saarikoski, projektijohtaja, puhelin: 310 35288
juha.saarikoski(a)hel.fi

§ 3

Liikenneliikelaitoksen johtokunnan huonetilojen vuokralle ottamista koskevan toimivallan siirtäminen

HEL 2018-000264 T 00 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti siirtää hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 momentin 7 kohdan mukaista toimivaltaansa ottaa vuokralle huonetiloja kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa seuraavasti:

Liikenneliikelaitoksen toimitusjohtaja päättää huonetilojen vuokralle ottamisesta liikenneliikelaitokselle, kun huoneterila vuokrataan enintään 10 vuoden määräajaksi tai toistaiseksi enintään kahdentoista kuukauden irtisanomisajoin, kun sopimuksen ennakoitu kokonaisarvo on enintään 3 miljoonaa euroa.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Heli Hietala, lakimies, puhelin: 310 35710
heli.hietala(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Toimitusjohtaja
Yksiköiden johtajat
Hallintopäällikkö
Lakimies

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupunginvaltuuston 3.5.2017 (206 §) hyväksymän hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 momentin 7 kohdan mukaan liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää huonetilojen vuokralle ottamisesta kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa. Kaupunginhallitus päätti 13.6.2017,

18.01.2018

että liikenneliikelaitoksen johtokunta tai sen määräämä päättää huone-tilojen vuokralle ottamisesta, kun määräaikaisen sopimuksen ennakoitu kokonaisarvo on enintään 5 miljoonaa euroa. Sopimuksen ennakoitun kokonaisarvon määrittelyssä noudatetaan kaupunginhallituksen hyväksymiä tilahankeohjeita.

Liikenneliikelaitoksen johtokunnan toimivaltaa esitetään delegoitavaksi liikenneliikelaitoksen toimitusjohtajalle siten, että tämä päättää huone-tilojen vuokralle ottamisesta enintään 10 vuoden määräaikaisin sopimuksin tai toistaiseksi enintään kahdentoista kuukauden irtisanomisajoin, kun sopimuksen ennakoitu kokonaisarvo on enintään 3 miljoonaa euroa. Ehdotetun toimivallan siirron tarkoituksena on, että päätöksenteko tapahtuisi toiminnallisesti tarkoituksenmukaisella tasolla ja että käytännön työskentely olisi sujuvaa ja oikea-aikaista.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Heli Hietala, lakimies, puhelin: 310 35710
heli.hietala(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Toimitusjohtaja
Yksiköiden johtajat
Hallintopäällikkö
Lakimies

§ 4

Liikenneliikelaitoksen hallinnassa olevien maa-alueiden, tilojen ja laitteiden vuokralle antamista ja muuta käyttöön luovuttamista koskevan toimivallan siirtäminen

HEL 2018-000263 T 00 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti siirtää hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 momentin 6 kohdan mukaista toimivaltaansa antoi vuokralle ja muuten luovuttaa käyttöön liikenneliikelaitoksen hallinnassa olevia maa-alueita seuraavasti:

Liikenneliikelaitoksen toimitusjohtaja päättää liikenneliikelaitoksen hallinnassa olevien maa-alueiden vuokralle antamisesta sekä muuten käyttöön luovuttamisesta enintään 10 vuoden määräajaksi tai kun maa-alue luovutetaan vuokrattavaksi toistaiseksi enintään kuuden (6) kuukauden irtisanomisajoin, kun sopimuksen ennakoitu kokonaisarvo on enintään 3 miljoonaa euroa.

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti siirtää hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 momentin 6 kohdan mukaista toimivaltaansa antaa vuokralle ja muuten luovuttaa käyttöön liikenneliikelaitoksen hallinnassa olevia tiloja ja laitteita seuraavasti:

Liikenneliikelaitoksen toimitusjohtaja päättää liikenneliikelaitoksen hallinnassa olevien tilojen ja laitteiden vuokralle antamisesta sekä muuten käyttöön luovuttamisesta, kun tila tai laite vuokrataan enintään 10 vuoden määräajaksi tai toistaiseksi enintään kuuden (6) kuukauden irtisanomisajoin sopimuksen ennakoitun kokonaisarvon ollessa enintään 3 miljoonaa euroa.

Liikenneliikelaitoksen toiminnanohjausyksikön, kunnossapitoyksikön, liikennöintiyksikön, infra- ja kalustoyksikön sekä yhteiset palvelut -yksikön yksikön johtaja päättää liikenneliikelaitoksen hallinnassa olevien, yksikön johtajan vastualueeseen kuuluvien tilojen ja laitteiden vuokralle antamisesta sekä muuten käyttöön luovuttamisesta, kun tila tai laite vuokrataan enintään 10 vuoden määräajaksi tai toistaiseksi enintään kuuden (6) kuukauden irtisanomisajoin sopimuksen ennakoitun kokonaisarvon ollessa enintään 1 miljoonaa euroa.

Samalla liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti kumota asiassa aikaisemmin tehdyt päätökset koskien liikenneliikelaitoksen johtokunnan hallintoon kuuluvan omaisuuden vuokralle tai muutoin käytettäväksi luovuttamista.

18.01.2018

Asia/3

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Heli Hietala, lakimies, puhelin: 310 35710
heli.hietala(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Toimitusjohtaja
Yksiköiden johtajat
Hallintopäällikkö
Lakimies

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupunginvaltuuston 3.5.2017 (206 §) hyväksymän hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 momentin 6 kohdan mukaan liikenneliikelaitoksen johtokunta hallintaoikeutensa puitteissa päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää maa-alueiden, tilojen ja laitteiden vuokralle antamisesta sekä muusta käyttöön luovuttamisesta kerrallaan enintään kymmenen vuoden ajaksi samoin kuin toistaiseksi, jos vuokrasuhde on sovittu päättyväksi enintään kuuden kuukauden kuluttua irtisanomisesta. Sopimuksen ennakoitun kokonaisarvon määrittelyssä noudatetaan kaupunginhallituksen hyväksymiä tilanhankeohjeita.

Liikenneliikelaitoksen johtokunnan toimivaltaa maa-alueiden vuokraamisessa esitetään delegoitavaksi liikenneliikelaitoksen toimitusjohtajalle siten, että liikenneliikelaitoksen toimitusjohtaja päättää maa-alueiden vuokrauksesta enintään 10 vuodeksi tai toistaiseksi enintään kuuden kuukauden irtisanomisajoin, kun sopimuksen ennakoitu kokonaisarvo on enintään 3 miljoonaa euroa.

Toimivaltaa tilojen ja laitteiden vuokralle antamisesta esitetään delegoitavaksi liikenneliikelaitoksen toimitusjohtajalle siten, että liikenneliikelaitoksen toimitusjohtaja päättää tilojen ja laitteiden vuokrauksesta enintään 10 vuodeksi tai toistaiseksi enintään kuuden kuukauden irtisanomisajoin, kun sopimuksen ennakoitu kokonaisarvo on enintään 3 mil-

joonaa euroa. Yksikön johtaja päättää tilojen ja laitteiden vuokrauksesta vastuualueensa mukaisten tilojen ja laitteiden vuokrauksesta enintään 10 vuodeksi tai toistaiseksi enintään kuuden kuukauden irtisanomisajalla, kun sopimuksen kokonaisarvo on enintään 1 miljoonaa euroa.

Esitettyjen toimivallan siirtojen tarkoituksena on, että päätöksenteko tapahtuisi sujuvasti ja toiminnallisesti tarkoituksenmukaisella tasolla.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Heli Hietala, lakimies, puhelin: 310 35710
heli.hietala(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Toimitusjohtaja
Yksiköiden johtajat
Hallintopäällikkö
Lakimies

§ 5

Liikenneliikelaitoksen sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2017

HEL 2018-000292 T 02 02 01

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti merkitä tiedoksi HKL:n sitovien tavoitteiden toteutumisen vuonna 2017 ja lähettää sen tiedoksi kaupunginkansliaan.

Esittelijä

Yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Sari Valasjärvi, kehittämisspäällikkö, puhelin: 310 35711
sari.valasjarvi(a)hel.fi
Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Kaupunginkanslia

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Vuoden 2017 talousarviossa HKL:n sitovat tavoitteet olivat:

- Tilikauden tulos on vähintään nolla (0)
- Liikennöintikustannukset per paikka-km laskevat (positiivinen tuottavuuskehitys)
- Raitio- ja metrolikenteen asiakastyytyväisyys vähintään vuoden 2016 tasolla (raitoliikenteessä 4,04 ja metrolikenteessä 4,19)
- Liikennöinnin luotettavuus säilyy v. 2016 tasolla (raitoliikenteessä 99,84 %, metrolikenteessä 99,84 %)
- Matkustajien kokema järjestys ja turvallisuus paranevat vuoden 2016 tasosta (raitoliikenteessä 4,22 ja metrolikenteessä 4,18)

HKL on saavuttamassa kahdeksasta (8) sitovasta tavoitteesta viisi (5). Metroliikenteen asiakastyytyväisyys sekä matkustajien kokema järjestys ja turvallisuus niin raitio- kuin metroliikenteessä jäivät myös tavoitteesta.

Tilikauden tulosta koskeva tavoite

HKL saavuttaa tulostavoitteen. Lopullinen tulos selviää, kun HKL:n tilinpäätös valmistuu helmikuussa 2017.

Tuottavuuskehitystä koskeva tavoite

HKL saavuttaa tuottavuuskehitystavoitteen. Raitioliikenteen laajennukset elokuussa 2017, metroliikenteen vuorovälin lyhennys elokuussa 2016 sekä Länsimetron aloitus marraskuussa 2017 ovat lisänneet HKL:n paikkakilometrejä. HKL:n kokonaismenoissa ei ole tapahtunut vastaavaan suuruista lisäystä vuodesta 2016.

Asiakastyytyväisyyttä koskevat tavoitteet

Asiakastyytyväisyyttä mitataan liikennöitsijäarvosanalla (arvosteluasteikko 1-5), joka raitioliikenteessä oli 4,06 ja metroliikenteessä 4,10. Tavoite 4,04 saavutettiin raitioliikenteessä, mutta metroliikenteessä jäi huomattavasti tavoitteen 4,19 alle. Metron liikennöitsijäarvosanaan vaikuttivat laskevasti alkuvuonna liikenteen pysäyttäneet useat tekniset viat sekä länsimetron aloituksen epävarmuustekijät ja ongelmat.

Liikennöinnin luotettavuutta koskeva tavoite

Raitio- ja metroliikenteen luotettavuustavoitteet toteutuivat. Raitioliikenteen luotettavuus oli 99,85 % ja metroliikenteen 99,89 %.

Matkustajien kokemaa järjestystä ja turvallisuutta koskevat tavoitteet

Matkustajien kokema järjestys ja turvallisuus jäivät alle tavoitetason niin raitio- kuin metroliikenteessä. Raitioliikenteen arvosana oli 4,21, joka oli niukasti alle tavoitteen 4,22. Metroliikenteen arvosana 4,15 jäi alle tavoitteen 4,18. Metromatkustajien turvallisuuden tunteeseen vaikuttivat länsimetron koeajojen sekä liikennöinnin aloituksen tuomat odottamattomat liikennöintiongelmat.

Esittelijä

Yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Sari Valasjärvi, kehittämisspäällikkö, puhelin: 310 35711
sari.valasjarvi(a)hel.fi
Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi

18.01.2018

Asia/4

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Kaupunginkanslia

§ 6

Liikenneliikelaitoksen johtokunnan lausunto kaupunginhallitukselle: LVM:n lausuntopyyntö luonnoksesta kävelyn ja pyöräilyn edistämi- sohjelmaksi

HEL 2017-013749 T 08 00 00

Lausunto

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle LVM:n Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman luonnoksesta.

HKL:llä Helsingin metro- ja raitioliikenteen tuottajana sekä asema- ja ratainfrastruktuurin omistajana on merkittävä rooli raideliikenteen ympäristön houkuttelevuuden ja toimivan hyvin hoidetun infran onnistumisen varmistajana. HKL haluaa myös osaltaan varmistaa kävelyn, pyöräilyn ja muiden kestävien liikennemuotojen kehittymisen Helsingissä. HKL vastaa Helsingissä kaupunkipyöräpalvelusta ja liityntäpysäköinnistä vastuullaan olevilla asemilla ja pysäkeillä. Pyöräilyn ja kävelyn edistäminen osana matkaketjua yhdessä joukkoliikenteen kanssa on HKL:n tavoitteiden mukaista ja parantaa myös muun joukkoliikenteen palvelutasoa ja saavutettavuutta.

Kaupunkipyöräpalvelun käyttäjämäärät ovat olleet odotettuakin suurempia, käyttöä on ollut kansainvälisestikin vertaillen paljon. Verkosto palvelee tehokkaasti koko Helsingin tiiveintä osaa ja asemia on koko alueella tiheästi, jolloin asiakkaalla on aina lähtiessään ja määränpäässään pyöräasema lähettyvillä. Palvelu toimii tehokkaasti myös yhdessä joukkoliikenteen kanssa, käytetyimmät kaupunkipyöräasemat sijaitsevat joukkoliikenteen solmukohtissa, juna- ja metroasemilla.

Joukkoliikenteen solmukohtien polkupyörien liityntäpysäköintimahdollisuuksien on todettu kyselyiden ja palautteen perusteella olevan tärkeä tekijä pyöräilyn sujuvuudessa. Erityisesti pysäköinnin sujuvaan sijaintiin ja turvallisuuteen on kiinnitettävä huomiota, hyvien telineiden ja toimivan sosiaalista kontrollia tuovan sijoittelun keinoin.

Pysäköinnin parantamisen toteutumisessa keskeistä on kustannusten selkeä ja sovittu jako jo päätösvaiheessa, jotta hankkeita voidaan käynnistää. Rahoitusta voitaisiin määrittellä sujuvasti esimerkiksi MAL-sopimuksen kautta. Tärkeää on selkeä resurssien osoittaminen ja sitoutuminen.

Toimenpiteiden ja vastuutahojen selkeä määrittely edesauttaa toteutumisesta merkittävästi ja pyöräilyyn kannustamisen ja tukevien palveluiden

toimenpiteitä on syytä suunnitella kootusti valmiiksi. Esimerkiksi HKL:n jo kahdessa kohteessa toteuttama pyöräkeskuspalvelu on uudenlaista pyöräilyn tukemista, liikkumismuodon helpottamista. Lisäksi HKL on edistänyt mahdollisuuksia yhdistää pyöräily osaksi useista liikennemuodoista koostuvia matkaketjuja mahdollistamalla polkupyörän kuljettamisen metrossa näille erikseen osoitetuissa tiloissa. Tällaisten pyörän käyttämistä helpottavien palveluiden monistaminen voisi olla yksi edistämiskeino, kuten myös pyöräkeskustoiminnan laajentaminen pysäköintilaitostyyppisiksi palveluita tarjoaviksi ratkaisuihin suurimmissa kohteissa, kuten tärkeimmissä raideliikenteen solmukohtissa.

Pyöräilypalveluiden kehittäminen yhdessä kaikkien asianosaisten toimijoiden kesken jakaisi tietoa ja helpottaisi toteuttamista, joten mainitun kaupunkipyöräfoorumin lisäksi myös muihin osa-alueisiin keskittyvä pyöräilyfoorumin järjestäminen voisi olla kannatettavaa.

Käsittely

Esittelijän muutos: Muutetaan lausunnon toiseksi viimeinen kappale kuulumaan seuraavasti:

Toimenpiteiden ja vastuutahojen selkeä määrittely edesauttaa toteutusta merkittävästi ja pyöräilyyn kannustamisen ja tukevien palveluiden toimenpiteitä on syytä suunnitella kootusti valmiiksi. Esimerkiksi HKL:n jo kahdessa kohteessa toteuttama pyöräkeskuspalvelu on uudenlaista pyöräilyn tukemista, liikkumismuodon helpottamista. Lisäksi HKL on edistänyt mahdollisuuksia yhdistää pyöräily osaksi useista liikennemuodoista koostuvia matkaketjuja mahdollistamalla polkupyörän kuljettamisen metrossa näille erikseen osoitetuissa tiloissa. Tällaisten pyörän käyttämistä helpottavien palveluiden monistaminen voisi olla yksi edistämiskeino, kuten myös pyöräkeskustoiminnan laajentaminen pysäköintilaitostyyppisiksi palveluita tarjoaviksi ratkaisuihin suurimmissa kohteissa, kuten tärkeimmissä raideliikenteen solmukohtissa.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Samuli Mäkinen, projekti-insinööri, puhelin: 310 35753
samuli.makinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle LVM:n Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman luonnoksesta.

HKL:llä Helsingin metro- ja raitioliikenteen tuottajana sekä asema- ja ratainfrastruktuurin omistajana on merkittävä rooli raideliikenteen ympäristön houkuttelevuuden ja toimivan hyvin hoidetun infran onnistumisen varmistajana. HKL haluaa myös osaltaan varmistaa kävelyn, pyöräilyn ja muiden kestävien liikennemuotojen kehittymisen Helsingissä. HKL vastaa Helsingissä kaupunkipyöräpalvelusta ja liityntäpysäköinnistä vastuullaan olevilla asemilla ja pysäkeillä. Pyöräilyn ja kävelyn edistäminen osana matkaketjua yhdessä joukkoliikenteen kanssa on HKL:n tavoitteiden mukaista ja parantaa myös muun joukkoliikenteen palvelutasoa ja saavutettavuutta.

Kaupunkipyöräpalvelun käyttäjämäärät ovat olleet odotettuakin suurempia, käyttöä on ollut kansainvälisestikin vertaillen paljon. Verkosto palvelee tehokkaasti koko Helsingin tiiveintä osaa ja asemia on koko alueella tiheästi, jolloin asiakkaalla on aina lähtiessään ja määränpäässään pyöräasema lähetyvillä. Palvelu toimii tehokkaasti myös yhdessä joukkoliikenteen kanssa, käytetyimmät kaupunkipyöräasemat sijaitsevat joukkoliikenteen solmukohtissa, juna- ja metroasemilla.

Joukkoliikenteen solmukohtien polkupyörien liityntäpysäköintimahdollisuuksien on todettu kyselyiden ja palautteen perusteella olevan tärkeä tekijä pyöräilyn sujuvuudessa. Erityisesti pysäköinnin sujuvaan sijaintiin ja turvallisuuteen on kiinnitettävä huomiota, hyvien telineiden ja toimivan sosiaalista kontrollia tuovan sijoittelun keinoin.

Pysäköinnin parantamisen toteutumisessa keskeistä on kustannusten selkeä ja sovittu jako jo päätösvaiheessa, jotta hankkeita voidaan käynnistää. Rahoitusta voitaisiin määritellä sujuvasti esimerkiksi MAL-sopimuksen kautta. Tärkeää on selkeä resurssien osoittaminen ja sitoutuminen.

Toimenpiteiden ja vastuutahojen selkeä määrittely edesauttaa toteutusta merkittävästi. Esimerkiksi pyöräilyyn kannustamisen ja tukevien palveluiden toimenpiteitä on syytä suunnitella kootusti valmiiksi. Esimerkiksi HKL:n jo kahdessa kohteessa toteuttama pyöräkeskuspalvelu on uudenlaista pyöräilyn tukemista, liikkumismuodon helpottamista. Tällaisten pyörän käyttämistä helpottavien palveluiden monistaminen voisi olla yksi edistämiskeino, kuten myös pyöräkeskustoiminnan laajentaminen pysäköintilaitostyyppisiksi palveluita tarjoaviksi ratkaisuiksi suurimmissa kohteissa, kuten tärkeimmissä raideliikenteen solmukohtissa.

18.01.2018

Pyöräilypalveluiden kehittäminen yhdessä kaikkien asianosaisten toimijoiden kesken jakaisi tietoa ja helpottaisi toteuttamista, joten mainitun kaupunkipyöräfoorumin lisäksi myös muihin osa-alueisiin keskittyvä pyöräilyfoorumin järjestäminen voisi olla kannatettavaa.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

LVM on pyytänyt HKL:n lausuntoa 31.1.2018 mennessä.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Samuli Mäkinen, projekti-insinööri, puhelin: 310 35753
samuli.makinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 7

Urheilulehdon ympäristön, Reijolankadun uuden raitioradan ja Nordenskiöldinkadun janan vaihdon rakentamisurakan lisätöiden tilaaminen

HEL 2017-004854 T 02 08 03 01

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikenneliikelaitoksen tilaamaan Urheilulehdon ympäristön, Reijolankadun uuden raitioradan ja Nordenskiöldinkadun janan vaihdon rakentamisurakan lisätöitä tarjousten (rakennuttamistarjous Infra2-17-182 ja rakennuttamistarjous Infra2-17-178) mukaisesti Kaupunkiympäristön toimialalta, Rakennukset ja yleiset alueet, Rakennuttajalta yhteensä enintään 22.801,55 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Lisäksi liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa HKL:n tilaamaan mahdollisia muita urakkaan kuuluvia lisätöitä yhteensä enintään 109.913,45 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan. Kokonaisuudessaan lisätöiden osuus on 15 % urakan kokonaishinnasta.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Pertti Pihlajaoja, ratatöiden valvoja, puhelin: 310 35836
pertti.pihlajaoja(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Ratatöiden valvoja

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

18.01.2018

HKR-Rakennuttaja (nykyisin Kaupunkiympäristön toimiala, Rakennukset ja yleiset alueet, Rakennuttaja) on kilpailuttanut yhteishankintana Urheilulehdon ympäristön kadut urakan. Halvimman tarjouksen on antanut NCC Suomi Oy.

Alkuperäiseen HKL:n johtokunnan hankintapäätökseen urakasta ei lisätty lisätyövarausta. Nyt päätettävät lisätyöt ovat aiheutuneet päällystemuutoksista ja pohjaolosuhteiden muutoksista, joihin ei oltu varauduttu tarjouspyynnössä.

Liikenneliikelaitoksen johtokunta on hyväksynyt päätöksellä 59 §, 11.4.2017 Reijolankadun raitioradan, välillä Nordenskjöldinkatu-Mannerheimintie, hankesuunnitelman niin, että hankesuunnitelman mukaiset kokonaiskustannukset ovat yhteensä enintään 1.653.000,00 euroa (alv 0 %) niin, että jo toteutuneet kustannukset ovat 60.000,00 euroa (alv 0 %).

Aikaisemmat päätökset:

Johtokunnan päätös 83 §, 11.5.2017: Rakentamisurakan tilaaminen yhteensä enintään 884.100,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Tämän päätöksen jälkeen urakan lisätöitä on tilattu yhteensä enintään 22.801,55 eurolla (alv 0 %).

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Pertti Pihlajaoja, ratatöiden valvoja, puhelin: 310 35836
pertti.pihlajaoja(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Ratatöiden valvoja

Päätöshistoria

Postiosoite
PL 1400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Toinen linja 7 A
Helsinki 53

Puhelin
3101071
Faksi

Y-tunnus

Tilinro

Alvno

18.01.2018

Asia/6

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 11.05.2017 § 83

HEL 2017-004854 T 02 08 03 01

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikennelaitoksen tilaamaan Urheilulehdon ympäristön, Reijolankadun uuden raitioradan ja Nordenskiöldinkadun janan vaihdon rakentamisurakan rakentamisen ja rakennuttamisen HKR-Rakennuttajalta yhteensä enintään 884.100,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Pertti Pihlajaoja, ratatöiden valvoja, puhelin: 310 35836
pertti.pihlajaoja(a)hel.fi

18.01.2018

Asia/7

§ 8

HKL:n vuoden 2018 investoitavien hissi- ja liukuporrasurakoiden urakoista päättäminen

HEL 2018-000081 T 02 08 03 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikenneliikelaitoksen tilaamaan vuoden 2018 hissi- ja liukuporrasurakat Otis Oy:ltä yhteensä enintään 2.579.800,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Urakkakohteet:

- Pohjois-Haagan juna-aseman hissit (4 kpl) uusiminen
- Kannelmäen juna-aseman hissien (4 kpl) uusiminen,
- Mellunmäen metroaseman hissien AE01 ja AE02 uusiminen konehuoneettomiksi
- Kontulan metroaseman hissien AD03 uusiminen
- Puotilan metroaseman hissien AD01 ja AD02 uusiminen
- Puotilan metroaseman liukuportaiden AB01 ja AB02 uusiminen
- Rastilan metroaseman liukuportaan AB01 uusiminen
- Hakaniemen metroaseman eteläpään liukuportaiden AB07 ja AB08 uusiminen
- Rautatien liukuportaiden AB05, AB06, AB07 ja AB08 uusiminen
- Rastilan metroaseman hissien AD01, AD02 ja AD03 uusiminen

Lisäksi Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikenneliikelaitoksen tilaamaan vuoden 2018 hissi- ja liukuporrasurakat Suomen Hissiurakointi Oy:ltä yhteensä enintään 348.750,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Urakkakohteet:

- Vuosaaren metroaseman hissien AD01, AD02, AD03, AD04 ja AD05 modernisointi (peruskorjaus)

Hankinta perustuu Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen järjestämään tarjouskilpailuun 47H17 19.10.2017. Vertailuperusteena tarjouskilpailussa oli halvin hinta urakoittain.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Ermo Mattila, projektipäällikkö, puhelin: 310 35586
ermo.mattila(a)hel.fi

18.01.2018

Asia/7

Liitteet

1 vertailutaulukko

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaituksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Hankepäällikkö
Projektipäällikkö
Tarjoajat

Otteen liitteet

Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaituksen johtokunta
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos järjesti tarjouskilpailun (47H17, 19.10.2017) HKL:n vuoden 2018 investoitavien hissi- ja liukuporrasrajoista.

Hankkeeseen kuuluu Pohjois-Haagan juna-aseman hissit (4 kpl) uusiminen, Kannelmäen juna-aseman hissien (4 kpl) uusiminen, Mellunmäen metroaseman hissien AE01 ja AE02 uusiminen konehuoneettomiksi, Kontulan metroaseman hissien AD03 uusiminen, Puotilan metroaseman hissien AD01 ja AD02 uusiminen, Puotilan metroaseman liukuportaiden AB01 ja AB02 uusiminen, Rastilan metroaseman liukuportaan AB01 uusiminen, Hakaniemen metroaseman eteläpään liukuportaiden AB07 ja AB08 uusiminen, Rautatientori liukuportaiden AB05, AB06, AB07 ja AB08 uusiminen Rastilan metroaseman hissien AD01, AD02 ja AD03 uusiminen, sekä Vuosaaren metroaseman hissien AD01, AD02, AD03, AD04 JA AD05 modernisointi (peruskorjaus).

Rakennuskohteet ovat matkustajaliikenteen käytössä koko rakentamisen ajan. Hissiurakoissa asemilla on aina yksi (1) hissi käytössä hissi-ryhmässä.

Urakkamuotona on jaettu-urakka. Hissi- ja liukuporrastöiden urakoitsija toimii pääurakoitsijana ja lainsäädännön tarkoittamana päätoteuttajan. Putki-, ilmanvaihto- ja HKL:n sähkötöiden urakat toteutetaan pääurakkaan alistettuina sivu-urakoina.

Hankinnan kulku

Hankintamenettelynä käytettiin alle EU-kynnysarvon mukaista avointa menettelyä. Tarjouskilpailun avoimesta menettelystä ilmoitettiin julkisesti 19.10.2017 Internet-osoitteessa www.tarjouspalvelu.fi. Urakat kilpailutettiin erillisinä osina ja tarjoajilla oli mahdollisuus tarjota yhtä tai useampaa urakkaa. Tarjoukset tuli jättää 17.11.2017 mennessä.

Määräaikaan mennessä tarjoukset saatiin seuraaviin urakoihin seuraavilta tarjoajilta:

1) Pohjois-Haagan juna-aseman neljän (4) hissin uusiminen

- Pylon Rakennus Oy
- Otis Oy

2) Kannelmäen juna-aseman neljän (4) hissin uusiminen

- Pylon Rakennus Oy
- Otis Oy

3) Mellunmäen metroaseman kahden (2) hissin uusiminen

- Pylon Rakennus Oy
- Otis Oy

4) Kontulan metroaseman hissin uusiminen

- Pylon Rakennus Oy
- Otis Oy

5) Puotilan metroaseman kahden (2) hissin uusiminen

- Pylon Rakennus Oy
- Otis Oy

6) Rastilan metroaseman kolmen (3) hissin uusiminen

- Pylon Rakennus Oy
- Otis Oy
- Suomen Hissiurakointi Oy

7) Vuosaaren metroaseman viiden (5) hissin modernisointi

18.01.2018

Asia/7

- Pylon Rakennus Oy
- Suomen Hissiurakointi Oy

8) Puotilan metroaseman kahden (2) liukuportaan uusiminen

- Pylon Rakennus Oy
- Otis Oy

9) Rastilan metroaseman liukuportaan uusiminen

- Pylon Rakennus Oy
- Otis Oy

10) Hakaniemen metroaseman kahden (2) liukuportaan uusiminen

- Pylon Rakennus Oy
- Otis Oy

11) Rautatien metroaseman neljän (4) liukuportaan uusiminen

- Pylon Rakennus Oy
- Otis Oy

Toimittajien valintaperusteet

Tarjousten käsittely toteutettiin kolmessa vaiheessa:

1. Tarjoajien soveltavuuden tarkistaminen
2. Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistaminen
3. Tarjousten vertailu

Tarjoajan soveltavuuden tarkistamisen tarkoituksena oli selvittää tarjoajan edellytykset suoriutua palvelun tuottamisesta tarjouspyynnössä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistamisen tarkoituksena oli arvioida tarjouksia suhteessa niihin vaatimuksiin, joita ostettavalta palvelulta edellytettiin.

Pakolliset vaatimukset ja pyydetyt selvitykset esitettiin tarjouspyynnössä ja sen liitteissä.

Esityslistan liitteessä on esitetty taulukko tarjoajien soveltavuuden ja tarjouspyynnön mukaisuuden arvioinnista.

Tarjousten vertailu tehtiin niiden tarjousten osalta, jotka täyttivät tarjoajille ja tarjouksille asetetut vaatimukset.

18.01.2018

Asia/7

Tarjousten ratkaisuperusteena oli halvin hinta. Halvimman hinnan perusteluna oli laadun huomioiminen vähimmäis- ja soveltuvuusvaatimuksissa. Tarjoukset vertailtiin urakkakohtaisesti. Tarjousten vertailutaulukko on esityslistan liitteenä.

Hissiurakointi Oy:n tarjous koskien Rastilan metroaseman kolmen (3) hissien uusimista hylättiin tarjouspyyntöjen vastaisena.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Ermo Mattila, projektipäällikkö, puhelin: 310 35586
ermo.mattila(a)hel.fi

Liitteet

1 vertailutaulukko

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Hankepäällikkö
Projektipäällikkö
Tarjoajat

Otteen liitteet

Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta
Liite 1

§ 9

Silta- ja taitorakenteiden suunnittelu- ja asiantuntijapalveluita koskevan puitejärjestelyn optiokausi

HEL 2016-005334 T 02 08 02 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikenneliikelaitoksen tilaamaan silta- ja taitorakenteiden suunnittelu- ja asiantuntijapalveluita puitejärjestelyinä optiokaudelle (1.1.2018 – 31.12.2018) yhteensä enintään 750.000,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Suunnittelu tilataan sopimuskauden aikana halvin hinta huomioon ottaen toimittajalta, jolla on parhaat edellytykset toimeksiannon suorittamiseen tilaajan toiminnan tarpeiden ja aikataulun mukaisesti. Suuremmissa suunnittelutöissä käytetään minikilpailutusta puitejärjestelyyn valittujen toimittajien kesken.

Puitejärjestelyyn on valittu alla olevat toimittajat eri osakokonaisuuksille.

Tehtävä 1. Siltojen ja taitorakenteiden yleis- ja rakennussuunnittelu

- WSP Finland Oy
- Sito Oy
- Insinööritoimisto Ponvia Oy
- Ramboll Finland Oy
- Insinööritoimisto Pontek Oy
- A-Insinöörit Suunnittelu Oy

Tehtävä 2. Siltojen ja taitorakenteiden kuntotutkimukset ja korjaussuunnittelu

- A-Insinöörit Suunnittelu Oy
- SiltaExpert Oy
- Sweco Finland Oy
- Ramboll Finland Oy
- WSP Finland Oy
- Vahanen Oy

Tehtävä 3. Siltojen ja taitorakenteiden rakentamisen projektinjohtopalvelut

- Sito Oy
- Ramboll CM Oy

18.01.2018

Asia/8

- A-Insinöörit Rakennuttaminen Oy
- Sweco PM Oy

Tehtävä 4. Siltojen ja taitorakenteiden ylläpidon projektinjohtopalvelut

- Siltainsinöörit TH Oy
- Sito Oy

Tehtävä 5. Infran tietotekniset asiantuntijapalvelut

- WSP Finland Oy
- Sito Oy
- Sweco Finland Oy
- A-Insinöörit Suunnittelu Oy

Tarjouspyynnön mukaan sopimuskautta voidaan jatkaa optiona 31.12.2018 saakka.

Alkuperäinen puitesopimus on voimassa 31.12.2017 asti. Optiokauden sopimus on ehdoiltaan alkuperäisen sopimuksen mukainen. Puitejärjestelyn perusteella tilattavien toimeksiantojen arvioitu kokonaisarvo mahdolliset optiovuodet mukaan lukien on HKL:n osalta yhteensä noin 3.250.000,00 euroa (alv. 0 %).

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Artturi Lähdetie, yksikön johtaja, puhelin: 310 35245
artturi.lahdetie(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Hankepäällikkö
Hankintapäällikkö

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Siltojen ja taitorakenteiden suunnittelu- ja asiantuntijapalveluita tilataan optiokaudelle 1.1. – 31.12.2018 Helsingin kaupungin rakennusviraston hankintarenkaana järjestämän tarjouskilpailun (22.10.2015) perusteella puitejärjestelyyn valituilta toimittajilta tarjousten mukaisin hinnoin.

Optiokauden hyödyntäminen on perusteltua, koska kilpailutettuja konsultteja hyödynnetään kaupunkiorganisaatioiden välisissä yhteisissä työmaissa, mikä yksinkertaistaa suunnittelun hankintaa. Suunnittelulle on edelleen tarvetta HKL:n nykyisissä sekä tulevaisissa projekteissa. HKL:n asiantuntijoiden mukaan kilpailutetut hinnat ovat markkinatasoisia ja siten hyväksyttävällä tasolla. HKL:n ei ole tarkoituksenmukaista kilpailuttaa kyseisiä tehtäviä ilman kaupunkiorganisaatioiden välistä yhteistyötä saavutettavien volyymietujen vuoksi.

Aikaisemmat päätökset:

Johtokunnan päätös 202 §, 8.12.2016: Sopimuskauden 1.1.2016 – 31.12.2017 enimmäishinnan korotus 2.500.000,00 miljoonaan euroon (alv 0 %)

Johtokunnan päätös 94 §, 12.5.2016: Silta- ja taitorakenteiden asiantuntijapalveluiden tilaaminen puitejärjestelynä 800.000,00 euroa (alv 0 %)

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Artturi Lähdetie, yksikön johtaja, puhelin: 310 35245
artturi.lahdetie(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Hankepäällikkö
Hankintapäällikkö

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Liikenneliikelaitos Toimitusjohtaja 21.12.2017 § 66

HEL 2016-005334 T 02 08 02 00

Päätös

Toimitusjohtaja päätti tilata suorahankintana silta- ja taitorakenteiden suunnittelu- ja asiantuntijapalveluita puitejärjestelyinä optiokaudelle 1.1.2018 – 31.12.2018 yhteensä enintään 750.000,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Suunnittelu tilataan sopimuskauden aikana halvin hinta huomioon ottaen toimittajalta, jolla on parhaat edellytykset toimeksiannon suorittamiseen tilaajan toiminnan tarpeiden ja aikataulun mukaisesti. Suuremmissa suunnittelutöissä käytetään minikilpailutusta puitejärjestelyyn valittujen toimittajien kesken.

Puitejärjestelyyn on valittu alla olevat toimittajat eri osakokonaisuuksille.

Tehtävä 1. Siltojen ja taitorakenteiden yleis- ja rakennussuunnittelu

WSP Finland Oy
Sito Oy
Insinööritoimisto Ponvia Oy
Ramboll Finland Oy
Insinööritoimisto Pontek Oy
A-Insinöörit Suunnittelu Oy

Tehtävä 2. Siltojen ja taitorakenteiden kuntotutkimukset ja korjaussuunnittelu

A-Insinöörit Suunnittelu Oy
SiltaExpert Oy
Sweco Finland Oy
Ramboll Finland Oy
WSP Finland Oy

Tehtävä 3. Siltojen ja taitorakenteiden rakentamisen projektinjohtopalvelut

Vahanen Oy
Sito Oy
Ramboll CM Oy
A-Insinöörit Rakennuttaminen Oy
Sweco PM Oy

Tehtävä 4. Siltojen ja taitorakenteiden ylläpidon projektinjohtopalvelut

Siltainsinöörit TH Oy
Sito Oy

Tehtävä 5. Infran tietotekniset asiantuntijapalvelut

WSP Finland Oy
Sito Oy
Sweco Finland Oy
A-Insinöörit Suunnittelu Oy

Päätöksen perustelut

Siltojen ja taitorakenteiden suunnittelu- ja asiantuntijapalveluita tilataan optiokaudelle 1.1. – 31.12.2018 Helsingin kaupungin rakennusviraston hankintarenkaana järjestämän tarjouskilpailun (22.10.2015) perusteella, puitejärjestelyyn valituilta toimittajilta tarjousten mukaisin hinnoin.

Optiokauden hyödyntäminen on perusteltua, koska kilpailutettuja konsultteja hyödynnetään kaupunkiorganisaatioiden välisissä yhteisissä työmaissa, mikä yksinkertaistaa suunnittelun hankintaa. Suunnittelulle on edelleen tarvetta HKL:n nykyisissä ja tulevaisissa projekteissa. HKL:n asiantuntijoiden mukaan kilpailutetut hinnat ovat markkinatasoisia ja siten hyväksyttävällä tasolla. HKL:n ei ole tarkoituksenmukaista kilpailuttaa kyseisiä tehtäviä ilman kaupunkiorganisaatioiden välistä yhteistyötä saavutettavien volyymietujen vuoksi.

Aikaisemmat päätökset:

Johtokunnan päätös 202 §, 8.12.2016: Sopimuskauden 1.1.2016 – 31.12.2017 enimmäishinnan korotus 2.500.000,00 miljoonaan euroon (alv 0 %)

Johtokunnan päätös 94 §, 12.5.2016: Silta- ja taitorakenteiden asiantuntijapalveluiden tilaaminen puitejärjestelynä 800.000,00 euroa (alv 0 %)

Lisätiedot

Artturi Lähdetie, yksikön johtaja, puhelin: 310 35245
artturi.lahdetie(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 08.12.2016 § 202

HEL 2016-005334 T 02 08 02 00

Päätös

18.01.2018

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikennelaitoksen tilaamaan siltojen ja taitorakenteiden suunnittelu- ja asiantuntijapalveluita puitejärjestelyinä yhteensä enintään 2.500.000 euron (alv 0 %) arvosta ajalla 1.1.2016 – 31.12.2017.

Päätöksellä johtokunta korottaa aikaisempaa johtokunnan päätöstä 1.700.000 eurolla siten, että puitejärjestelyllä tilattavien palveluiden enimmäismäärä on 2.500.000 euroa (alv 0 %).

Puitejärjestelyyn on Helsingin kaupungin rakennusviraston järjestämän tarjouskilpailun (22.10.2015) perusteella valittu eri osakokonaisuuksien osalta päätösehdotuksen perusteluosassa mainitut toimittajat.

12.05.2016 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Artturi Lähdetie, yksikön johtaja, puhelin: 310 35245
artturi.lahdetie(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) Toimitusjohtaja 16.06.2016 § 76

HEL 2016-005334 T 02 08 02 00

Päätös

Toimitusjohtaja päätti tilata suorahankintana Siltojen ja taitorakenteiden rakentamisen projektinjohtopalveluja Kulosaaren metrosillan vahvistamisen osuus 1 urakalle A-Insinöörit Rakennuttaminen Oy:ltä yhteensä enintään 94.844,90 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Lisäksi toimitusjohtaja päätti tilata mahdollisia lisätöitä yhteensä enintään 9.484,48 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Päätöksen perustelut

Työt tilataan puitesopimuksen Siltojen ja taitorakenteiden asiantuntijapalveluiden puitesopimus 2016–2017 mukaisin ehdoin (johtokunnan päätös 94 §, 12.5.2016).

Erityisalojen hankintalaki 30.3.2007/349, § 29, mom 6: "hankintasopimus tehdään 26 §:n mukaisesti tehdyn puitejärjestelyn perusteella."

Toimituskykyarviokysely lähetettiin Sito Oy:lle ja A-Insinöörit Rakennuttaminen Oy:lle. Ramboll CM Oy jätettiin toimituskykyarviokyselyn ulkopuolelle, koska hankkeen pääsuunnittelija on Rambollin konsultti. A-In-

18.01.2018

Asia/8

---

sinöörit Rakennuttaminen Oy oli ainoa joka palautti pyydetyt arvion an-
netussa määräajassa.

Lisätiedot

Jan Koskenmäki, projektipäällikkö, puhelin: 310 35399
jan.koskenmaki(a)hel.fi

18.01.2018

Asia/9

§ 10

Kameravalvonta- ja äänentoistojärjestelmän laajennus ja ylläpito

HEL 2018-000172 T 02 08 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikenneliikelaitoksen tekemään puitesopimukset kameravalvonta- ja äänentoistojärjestelmän laajennuksesta ja ylläpidosta hankinta-asiakirjoista lähemmin ilmevin ehdoin kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen tehneiltä:

- Stanley Security Oy
- Caverion Suomi Oy

niin, että

- sopimuskausi on 01.01.2018 - 31.12.2021
- tehtävissä sopimuksissa hinnat ovat kiinteät koko sopimuskauden ajan
- kameravalvonnan- ja äänentoistojärjestelmän laajennuksen ja ylläpidon kokonaiskustannukset tehtävien puitesopimusten perusteella ovat yhteensä enintään 1.750.000,00 euroa (alv 0 %)

Lisäksi johtokunta päätti oikeuttaa liikenneliikelaitoksen tekemään sopimuksen kameravalvonta- ja äänentoistojärjestelmän huollosta ja kunnossapidosta tarjouskilpailussa halvimman huoltotarjouksen antaneen Stanley Security Oy:n kanssa siten että:

- sopimuskausi on 01.01.2018 - 31.12.2021
- tehtävässä sopimuksessa hinnat ovat kiinteät koko sopimuskauden ajan
- huolto- ja ylläpitosopimuksen hinta on koko sopimuskauden ajalta yhteensä enintään 153.600,00 euroa (alv 0 %).

Lisäksi johtokunta päätti oikeuttaa HKL:n tekemään seuraavat kameravalvonta- ja äänentoistojärjestelmän huolto- ja kunnossapidon sopimukset optioiden 1,2 ja 3 mukaisesti Stanley Security Oy:n kanssa seuraavasti:

Optio 1: Länsimetron kamera- ja äänentoistojärjestelmän keskus- ja valvomolaitteita koskeva huoltosopimus

- tehtävässä sopimuksessa hinnat ovat kiinteät koko sopimuskauden ajan
- huolto- ja ylläpitosopimuksen hinta on koko sopimuskauden ajalta yhteensä enintään 149.760,00 euroa (alv 0 %).

Optio 2: Länsimetron kamera- ja äänentoistojärjestelmän kameroita koskeva huoltosopimus

- tehtävässä sopimuksessa hinnat ovat kiinteät koko sopimuskauden ajan
- huolto- ja ylläpitosopimuksen hinta on koko sopimuskauden ajalta yhteensä enintään 134.832,00 euroa (alv 0 %).

Optio 3: Kantametron kamera- ja äänentoistojärjestelmän kameroita koskeva huoltosopimus

- tehtävässä sopimuksessa hinnat ovat kiinteät koko sopimuskauden ajan
- huolto- ja ylläpitosopimuksen hinta on koko sopimuskauden ajalta yhteensä enintään 87.023,00 euroa (alv 0 %).

Kameravalvonta- ja äänentoistojärjestelmän laajennuksen ja ylläpidon kokonaiskustannukset sopimuskaudelle 01.01.2018 - 31.12.2021 ovat yhteensä enintään 2.275.215,00 euroa (alv 0 %).

Puitesopimus tehdään siten, että laitetoimituksia, kamera- ja kaiutinasennuksia ja kaapelointitöitä voidaan tilata molemmilta tarjoajilta. Järjestelmän laajennukseen liittyvät konfigurointi- ja ohjelmointityöt tilataan edullisemman tarjouksen jättäneen tarjoajan kanssa.

Tilaaajalla on oikeus valita myöhemmin yksilöityihin toimeksiantoihin edullisuusjärjestys huomioon ottaen se toimittaja, jolla on tilaajan kannalta parhaat edellytykset toimeksiannon suorittamiseen tilaajan toiminnan edellyttämän tarpeen ja aikataulun sekä toimittajan kapasiteetin mukaan.

Tilaaaja voi järjestää myös erillisten toimeksiantojen osalta minikilpailutuksen puitejärjestelyyn valittujen toimittajien kesken. Toimittaja on velvollinen antamaan aina pyydettyä tilaajalle kohteesta arvion työn kustannuksista ja kestosta ennen tilaajan päätöstä toimeksiannon suorittamisesta. Töissä käytetään pääasiassa tilausmenettelyä, mutta tarvittaessa myös yksittäisestä työstä voidaan laatia kirjallinen sopimus.

Jos tilaaja arvioi, ettei toimittajalla ole mahdollisuutta toteuttaa hankintaa resurssisyistä tai jos tehtävän sisällöstä tai työn kustannusarvioista ei päästä yhteisymmärrykseen, neuvottelut käynnistetään edullisuusjärjestys huomioon ottaen seuraavan toimittajan kanssa, jolla on parhaat edellytykset toimeksiannon suorittamiseen tilaajan edellyttämän tarpeen ja aikataulun sekä toimittajan kapasiteetin mukaan.

Edellä kuvatusta toimeksiantojen ohjautumisesta voidaan poiketa ta-
pauskohtaisesti perustellusta syystä, esimerkiksi resurssisyyt, asiakas-
tuntemus tai toimittajan erityinen asiantuntemus.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Magnus Blank, suunnittelija, puhelin: 310 35528
magnus.blank(a)hel.fi

Liitteet

1 Vertailutaulukko

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Suunnittelija
Tarjoajat

Otteen liitteet

Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Muutoksenhaku hankintapäätök-
seen, liikenneliikelaitoksen johto-
kunta
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankinnan kohde on HKL:n kiinteistöjen kameravalvonta- ja äänentois-
tojärjestelmän laajennus ja ylläpito ajalle 01.01.2018 - 31.12.2021.

Rajoitettu menettely

Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos järjesti puitejärjestelynä tarjous-
kilpailun (30H17, 31.08.2017) kameravalvonta- ja äänentoistojärjestel-
män laajennuksesta ja ylläpidosta. Hankintamenettelynä käytettiin EU-
menettelyn mukaista rajoitettua menettelyä. Tarjouskilpailun rajoitetus-
ta menettelystä ilmoitettiin julkisesti 31.08.2017 Internet-osoitteessa
www.hankintailmoitukset.fi ja Euroopan unionin virallisen lehden täy-

dennysosassa 2017/S 111-223981. Menettelyssä kenellä tahansa oli oikeus pyytää tarjouspyyntöasiakirjoja ja osallistua tarjouskilpailuun.

Osallistumispyyntö

Tarjouskilpailu järjestettiin siten, että ensin julkistettiin osallistumispyyntö tarjouspalvelu.fi:ssä. Osallistumispyyntöön vastasi määräaikaan mennessä 3 alan yritystä joiden soveltavuuden tarkistamisen jälkeen toimitettiin täydelliset tarjouspyynnön asiakirjat.

Tarjouspyyntö

Tarjousasiakirjojen määräaika oli 08.12.2017 kello 12:00 mennessä. Määräaikaan mennessä tarjouksen jätti 2 alan yritystä.

Tarjosten käsittely toteutettiin kolmessa vaiheessa:

1. Tarjoajien soveltavuuden tarkistaminen
2. Tarjosten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistaminen
3. Tarjosten vertailu

Tarjoajan soveltavuuden tarkistamisen tarkoituksena oli selvittää tarjoajan edellytykset suoriutua kameravalvonta- ja äänentoistojärjestelmän laajennuksen ja ylläpitopalveluiden tuottamisesta tarjouspyynnössä esitettyjen vaatimusten mukaisesti. Tarjosten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistamisen tarkoituksena oli arvioida tarjouksia suhteessa niihin vaatimuksiin, joita ostettavalta palvelulta edellytettiin. Pakolliset vaatimukset ja pyydetyt selvitykset esitettiin tarjouspyynnössä ja sen liitteissä. Liitteessä on esitetty taulukko tarjoajien soveltavuuden ja tarjouspyynnön mukaisuuden arvioinnista.

Neuvottelumenettely

Koska yksikään tarjouksista eivät vastanneet HKL:n tarjouspyynnölle esittämiä vaatimuksia, siirryttiin tarjouskilpailussa neuvottelumenettelyyn. Neuvottelumenettelyn tarkoituksena oli saattaa tarjouspyyntöasiakirjat ja saadut tarjoukset vastaamaan HKL:n tarpeita.

Neuvottelukierroksen jälkeen julkaistiin lopullinen tarjouspyyntö.

Tarjosten vertailu

Tarjosten vertailu tehtiin niiden tarjosten osalta, jotka täyttivät tarjoajille ja tarjouksille asetetut vaatimukset. Tarjosten ratkaisuperusteena on ollut kokonaistaloudellinen edullisuus.

Arviointiperusteena käytettiin seuraavia kriteereitä:

18.01.2018

Asia/9

1. Hinta 70 %

- Tarjoushinnoissa vertailuhintoina käytettiin järjestelmälaajennuksen kokonaishintaa, huolto- ja ylläpitosopimuksen hintaa sekä tarjoajan antamaa tuntihintaa.
- Halvimman palvelun tuottaja sai parhaat hintapisteet (70 pistettä). Muut saivat (halvin hinta / yrityksen hinta) x 70 pistettä.

2. Palvelun laatu 30 %

- Laadun vertailuperusteena käytettiin tarjoajien soveltuvuuden vähimmäisvaatimukset ylittävää osuutta.
- Laatuarviointi suoritettiin tarjouksen liitteeksi vaadittujen selvitysten perusteella
- Laatutekijät ja niiden osakokonaisuudet painoarvoineen on esitetty liitteenä olevassa tarjousten vertailutaulukossa. Laaturasteet skaalattiin siten, että parhaimmat laaturasteet saanut yritys sai 30 laaturasteetta, muut saivat (yrityksen pistemäärä/parhaan pistemäärä) x 30 pistettä.

Vertailupisteet laskettiin hinta- ja laaturasteiden yhteenlaskettuna summana. Korkeimman yhteispistemäärän saanut ehdokas valitaan palveluntuottajaksi huoltosopimuksen osalta.

Näin tarjoajat on saatu seuraavaan paremmuusjärjestykseen:

Yritys	Yhteispisteet
1. Stanley Security Oy	96,00
2. Caverion Suomi Oy	84,217

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Magnus Blank, suunnittelija, puhelin: 310 35528
magnus.blank(a)hel.fi

Liitteet

1 Vertailutaulukko

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Hankinta

Otteen liitteet
Liite 1

18.01.2018

Asia/9

Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Suunnittelija
Tarjoajat

Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta
Liite 1

§ 11

Töölön raitiovaunuvarikon halli 2:n raiteiden uusimisen ja lattiarakenteiden kunnostamisen urakan tilaaminen

HEL 2018-000248 T 02 08 03 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikennelaitoksen tekemään Töölön raitiovaunuvarikon halli 2:n raiteiden uusimisesta ja lattiarakenteiden kunnostamisesta 1.270.000,00 euron (alv 0 %) arvoisen urakkasopimuksen halvimman tarjouksen antaneen Nordhaus Partners Oy:n kanssa.

Johtokunta päätti lisäksi oikeuttaa liikennelaitoksen tarvittaessa tekemään urakkaan lisätilauksia, niin, että niistä aiheutuvat lisäkustannukset ovat yhteensä enintään 195.500,00 euroa (alv 0 %) eli 15 % urakan kokonaishinnasta.

Hankinta perustuu Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen järjestämään tarjouskilpailuun 61H/17. Vertailuperusteena tarjouskilpailussa oli halvin hinta.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Ermo Mattila, projektipäällikkö, puhelin: 310 35586
ermo.mattila(a)hel.fi

Liitteet

1 Vertailutaulukko

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Hankepäällikkö
Projektipäällikkö
Tarjoajat

Otteen liitteet

Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johto-

kunta
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos järjesti tarjouskilpailun (61H/17, 5.12.2017) Töölön raitiovaunuvarikon halli 2:n raiteiden uusimisesta ja lattiarakenteiden kunnostamisesta.

Töölön raitiovaunuvarikon halli 2:n lattiarakenteet korjataan, vahvistetaan kantavat rakenteet ja vaihdetaan kiskot suunnitelmien mukaisesti raiteilla 7, 8, 9, 10, 11 ja 12.

Hankesuunnitelma

Liikennelaitos –liikelaitoksen johtokunta päätti 16.12.2015, § 224 hyväksyä Töölön raitiovaunuvarikon raiteiden uusimisen ja lattiarakenteiden kunnostamisen hankesuunnitelman siten, että hankkeen arvonlisäveroton enimmäiskustannus on 4,995 milj. euroa, rakennuskustannusindeksi = 108,3 (2010=100), Helsingin hintatasossa 6/2015.

Töölön raitiovaunuvarikon raiteiden uusiminen ja lattiarakenteiden kunnostaminen aloitettiin halli 3:sta heinäkuussa 2017. Halli 3:n korjaus valmistuu maaliskuussa 2018. Toteutuneet kustannukset ovat tilanteessa 1/2018 1,5 milj. euroa.

Hankinnan kulku

Urakan hinta-arvion mukaisesti, kyseessä oli erityisalojen hankintalain 1398/2016 kynnyksarvon alittavasta rakennusurakkaa koskevasta hankinnasta.

Hankintamenettelyä käytettiin avointa menettelyä. Tarjouskilpailun avoimesta menettelystä ilmoitettiin julkisesti 5.12.2017 Internet-osoitteessa tarjouspalvelu.fi -portaalissa. Urakka kilpailutettiin kokonaisurakana. Tarjoukset tuli jättää 8.1.2018 mennessä.

Vertailuperusteena tarjouskilpailussa oli halvin hinta. Tarjoajille ja tarjouksille asetetuilla pakollisilla vaatimuksilla varmistettiin, tarjoajan edellytykset urakan suorittamiseen HKL:n vaatimusten mukaisesti.

Määräaikaan mennessä tarjoukset saatiin seuraavilta tarjoajilta:

- RQA-Rakennus Oy
- Oy Rakennuspartio

– Nordhaus Partners Oy

Toimittajien valintaperusteet

Tarjousten käsittely toteutettiin kolmessa vaiheessa:

1. Tarjoajien soveltavuuden tarkistaminen
2. Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistaminen
3. Tarjousten vertailu

Tarjoajan soveltavuuden tarkistamisen tarkoituksena oli selvittää tarjoajan edellytykset suoriutua urakan toteuttamisesta tarjouspyynnössä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistamisen tarkoituksena oli arvioida tarjouksia suhteessa niihin vaatimuksiin, joita ostettavalta urakalta edellytettiin.

Pakolliset vaatimukset ja pyydetyt selvitykset esitettiin tarjouspyynnössä ja sen liitteissä.

Esityslistan liitteessä on esitetty taulukko tarjoajien soveltavuuden ja tarjouspyynnön mukaisuuden arvioinnista.

Tarjousten vertailu tehtiin niiden tarjousten osalta, jotka täyttivät tarjoajille ja tarjouksille asetetut vaatimukset.

Tarjousten ratkaisuperusteena oli halvin hinta. Tarjousten vertailutaulukko on esityslistan liitteenä.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Ermo Mattila, projektipäällikkö, puhelin: 310 35586
ermo.mattila(a)hel.fi

Liitteet

1 Vertailutaulukko

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Kirjanpito

Otteen liitteet
Liite 1

18.01.2018

Asia/11

Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Hankepäälikkö
Projektipäälikkö
Tarjoajat

Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta
Liite 1

§ 12

Töölön raitiovaunuvarikon vesikaton uudistamisen urakan tilaaminen

HEL 2018-000249 T 02 08 03 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikennelaitoksen tekemään Töölön raitiovaunuvarikon vesikaton uudistamisesta 439.500,00 euron (alv 0 %) arvoisen urakkasopimuksen halvimmän tarjouksen antaneen Nordhaus Partners Oy:n kanssa.

Johtokunta päätti lisäksi oikeuttaa liikennelaitoksen tarvittaessa tekemään urakkaan lisätilauksia, niin, että niistä aiheutuvat lisäkustannukset ovat yhteensä enintään 65.925,00 euroa (alv 0 %) eli 15 % urakan kokonaishinnasta.

Hankinta perustuu Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen järjestämään tarjouskilpailuun 58H/17. Vertailuperusteena tarjouskilpailussa oli halvin hinta.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Ermo Mattila, projektipäällikkö, puhelin: 310 35586
ermo.mattila(a)hel.fi

Liitteet

1 vertailutaulukko

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Hankepäällikkö
Projektipäällikkö
Tarjoajat

Otteen liitteet

Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johto-

kunta
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos järjesti tarjouskilpailun (58H/17, 24.11.2017) Töölön raitiovaunuvarikon vesikaton uudistamisesta.

Hallirakennuksen vesikattoa on korjattu useaan otteeseen vuosikymmenten aikana. Vesikatto on uusittu kokonaisuudessaan vuonna 1989.

Katon kattokuvut uusitaan ja hallien harjojen kattoikkunat muutetaan paloviranomaisten suosituksesta sähkökäyttöisiksi savunpoistoluukuiksi. Kattojen kermikatepinnat pinnoitetaan ruiskuttamalla ne kauttaaltaan kumibitumimassalla. Myös hallien suuntaiset rakenteelliset kattokourut tiivistetään kumibitumimassalla ruiskuttamalla. Katoille lisätään kaikki asetusten vaatimat turvalaitteet, lisäksi katolle avataan huolto-/kulkuluukku hallin III IV-koneparvelta.

Hankesuunnitelma

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti 22.11.2017, § 81 hyväksyä Töölön raitiovaunuvarikon vesikaton ja julkisivun uudistamisen hankesuunnitelman siten, että hankkeen arvonlisäveroton enimmäiskustannus on 4,5 milj. euroa, rakennuskustannusindeksi = 111,9 (2010=100), Helsingin hintatasossa 10/2017.

Ohjeellinen aikataulu on seuraava:

- toteutussuunnittelu on käynnissä
- rakennuslupa on saatu
- rakentaminen vesikaton osalta 2018
- rakentaminen julkisivut ja oviaukkojen avartaminen vuosina 2018–2020

Töölön raitiovaunuvarikon vesikaton ja julkisivun uudistaminen toteutetaan vaiheittain siten, että varikon toiminta häiriintyy mahdollisimman vähän. Lopullisesta rakentamisen aikataulusta päätetään yhdessä käyttäjän kanssa.

Hankinnan kulku

Hankintamenettelynä käytettiin avointa menettelyä. Tarjouskilpailun avoimesta menettelystä ilmoitettiin julkisesti 24.11.2017 Internet-osoit-

18.01.2018

teessa tarjouspalvelu.fi -portaalissa. Urakka kilpailutettiin kokonaisurakana. Tarjoukset tuli jättää 8.1.2018 mennessä.

Vertailuperusteena tarjouskilpailussa oli halvin hinta. Tarjoajille ja tarjouksille asetetuilla pakollisilla vaatimuksilla varmistettiin, tarjoajan edellytykset urakan suorittamiseen HKL:n vaatimusten mukaisesti.

Määräaikaan mennessä tarjoukset saatiin seuraavilta tarjoajilta:

- Nordhaus Partners Oy
- Oy Rakennuspartio
- Mijorak Oy

Toimittajien valintaperusteet

Tarjousten käsittely toteutettiin kolmessa vaiheessa:

1. Tarjoajien soveltavuuden tarkistaminen
2. Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistaminen
3. Tarjousten vertailu

Tarjoajan soveltavuuden tarkistamisen tarkoituksena oli selvittää tarjoajan edellytykset suoriutua urakan toteuttamisesta tarjouspyynnössä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistamisen tarkoituksena oli arvioida tarjouksia suhteessa niihin vaatimuksiin, joita ostettavalta urakalta edellytettiin.

Pakolliset vaatimukset ja pyydetyt selvitykset esitettiin tarjouspyynnössä ja sen liitteissä.

Esityslistan liitteessä on esitetty taulukko tarjoajien soveltavuuden ja tarjouspyynnön mukaisuuden arvioinnista.

Tarjousten vertailu tehtiin niiden tarjousten osalta, jotka täyttivät tarjoajille ja tarjouksille asetetut vaatimukset.

Tarjousten ratkaisuperusteena oli halvin hinta. Tarjousten vertailutaulukko on esityslistan liitteenä.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Ermo Mattila, projektipäällikkö, puhelin: 310 35586
ermo.mattila(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite
PL 1400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Toinen linja 7 A
Helsinki 53

Puhelin
3101071
Faksi

Y-tunnus

Tilinro

Alvno

18.01.2018

Asia/12

1 vertailutaulukko

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Hankepäällikkö
Projektipäällikkö
Tarjoajat

Otteen liitteet

Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta
Liite 1

§ 13

Siilitien sähkönsyöttöaseman peruskorjaus

HEL 2018-000225 T 02 08 03 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikenneliikelaitoksen tekemään Siilitien sähkönsyöttöaseman peruskorjauksen:

- rakennusurakasta (pääurakka) 794.000,00 euron (alv 0 %) arvoisen urakkasopimuksen halvimman tarjouksen antaneen Oy Rakennuspartion kanssa
- putkiurakasta 280.000,00 euron (alv 0 %) arvoisen urakkasopimuksen halvimman tarjouksen antaneen Ilmastointinikkarit Oy:n kanssa
- ilmanvaihtourakasta 54.000,00 euron (alv 0 %) arvoisen urakkasopimuksen halvimman tarjouksen antaneen Ilmastointinikkarit Oy:n kanssa
- sähköurakasta 187.560,00 euron (alv 0 %) arvoisen urakkasopimuksen halvimman tarjouksen antaneen Sähköarina Oy:n kanssa

Urakoiden yhteenlaskettu arvo on 1.315.560 euroa (alv 0 %).

Hankinta perustuu HKL:n järjestämään tarjouskilpailuun 45H/17, 13.10.2017. Vertailuperusteena tarjouskilpailussa oli kokonaistaloudellinen edullisuus urakoittain, jossa halvimman hinnan painoarvo oli 100 %.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Lasse Rosenholm, projektipäällikkö, puhelin: 310 35783
lasse.rosenholm(a)hel.fi

Liitteet

1 Vertailutaulukko

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito

Otteen liitteet

Liite 1
Liite 1

18.01.2018

Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Projektipäällikkö
Tarjoajat

Liite 1
Liite 1
Liite 1
Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankinnan kohde on Siilitien sähkösyöttöaseman peruskorjauksen rakennus-, putki-, ilmanvaihto-, ja sähköurakka.

Hankesuunnitelma

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti 9.6.2016, § 114 hyväksyä Siilitien metron syöttöaseman saneerauksen hankesuunnitelman siten, että hankesuunnitelman mukaiset kokonaiskustannukset ovat yhteensä enintään 4.500.000 euroa (alv 0 %).

Hankintamenettely

Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos järjesti tarjouskilpailun (45H/17, 13.10.2017) Siilitien sähkösyöttöaseman peruskorjauksesta. Hankintamenettelyä käytettiin EU-kynnysarvot alittavaa avointa menettelyä. Menettelyssä kenellä tahansa oli oikeus pyytää tarjouspyyntöasiakirjoja ja osallistua tarjouskilpailuun.

Tarjouspyyntö

Tarjousasiakirjojen määräaika oli 20.10.2017 kello 12:00 mennessä.

Määräaikaan mennessä tarjoukset saatiin seuraaviin urakoihin seuraavilta tarjoajilta:

- 1) Rakennusurakka
  - Oy Rakennuspartio
- 2) Putkiurakka
  - Ilmastointinikkarit Oy
- 3) Ilmanvaihtourakka
  - Ilmastointinikkarit Oy

4) Sähköurakka

- Caverion Suomi Oy
- Sähköarina Oy

Tarjousten käsittely toteutettiin kolmessa vaiheessa:

1. Tarjoajien soveltavuuden tarkistaminen
2. Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistaminen
3. Tarjousten vertailu

Tarjoajan soveltavuuden tarkistamisen tarkoituksena oli selvittää tarjoajan edellytykset suoriutua Siilitien sähkönsyöttöaseman peruskorjauksen rakennusurakasta tarjouspyynnössä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistamisen tarkoituksena oli arvioida tarjouksia suhteessa niihin vaatimuksiin, joita ostettavalta palvelulta edellytettiin. Pakolliset vaatimukset ja pyydetyt selvitykset esitettiin tarjouspyynnössä ja sen liitteissä.

Neuvottelumenettely

Koska yksikään tarjouksista eivät vastanneet HKL:n tarjouspyynnölle esittämiä vaatimuksia, siirryttiin tarjouskilpailussa neuvottelumenettelyyn. Neuvottelumenettelyn tarkoituksena oli saattaa tarjouspyyntöasiakirjat ja saadut tarjoukset vastaamaan HKL:n tarpeita. Neuvottelukierroksen jälkeen julkaistiin lopullinen tarjouspyyntö.

Tarjousten vertailu

Tarjousten vertailu tehtiin niiden tarjousten osalta, jotka täyttivät tarjoajille ja tarjouksille asetetut vaatimukset. Tarjousten ratkaisuperusteena on ollut kokonaistaloudellinen edullisuus.

Arviointiperusteena käytettiin seuraavia kriteereitä:

1. Hinta 100 %

Halvimman hinnan antanut ehdokas valitaan urakoitsijaksi. Tarjouspyynnön laatukriteerit asetettiin tarjouspyynnön vähimmäisvaatimuksiksi, eikä niitä näin ollen otettu mukaan vertailutekijöiksi.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Lasse Rosenholm, projektipäällikkö, puhelin: 310 35783

18.01.2018

Asia/13

---

lasse.rosenholm(a)hel.fi

Liitteet

1 Vertailutaulukko

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Projektipäällikkö
Tarjoajat

Otteen liitteet

Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta
Liite 1

§ 14

Ilmoitusasiat ja johtokunnan esille ottamat asiat

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti merkitä asiat tiedoksi.

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus (Khs)

Khs 27.11.2017 § 1085, asia/7

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 47.

===

johtokunnat

===

- liikenneliikelaitos 22.11.2017

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Khs 4.12.2017 § 1088, asia/3

V 13.12.2017, Selvitys vuoden 2016 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä

HEL 2016-004947 T 00 03 00

Khs 4.12.2017 § 1098, asia/13

Toimivallan siirtäminen liikenneliikelaitokselle autopaikkojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ym. osalta

HEL 2017-011773 T 00 01 00

Khs 4.12.2017 § 1099, asia/14

M200-sarjan metrojunien peruskorjauksen hankesuunnitelma
HEL 2017-009834 T 08 00 02

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Khs 11.12.2017 § 1127, asia/22

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 49.

===

johtokunnat
- liikenneliikelaitos 7.12.2017

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Khs 18.12.2017 § 1134, asia/5

V 17.1.2018, MLNRV2 -nivelelaitteiden täyskorjaus
HEL 2017-011272 T 00 01 04 00

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 15

Liikenneliikelaitoksella tehtyjen päätösten seuraaminen

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti merkitä tiedoksi, että johtokunnan puheenjohtajan ilmoitukset 23.11.2017 – 2.1.2018, ettei ota/esittele otettavaksi johtokunnan käsiteltäväksi seuraavia toimitusjohtajan ja yksiköiden johtajien tekemiä päätöksiä:

Toimitusjohtaja	§ 54 – 70
Yhteiset palvelut, hallintojohtaja	§ 13 – 16
Toiminnanohjaus, yksikön johtaja	§
Infra ja kalusto, yksikön johtaja	§ 57 – 73
Kunnossapito, yksikön johtaja	§ 42 – 53
Liikennöinti, yksikön johtaja	§

[Linkki päätöksiin](#)

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

18.01.2018

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 1, 5, 6, 14 ja 15 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

MUUTOKSENHAKU HANKINTAPÄÄTÖKSEEN

Pöytäkirjan 2, 7, 8, 9, 10, 11, 12 ja 13 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön asianosainen voi hakea päätökseen muutosta vaatimalla hankintaoikaisua tai tekemällä valituksen markkinaoikeudelle taikka molemmat.

OHJEET HANKINTAOIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Oikaisuvaatimusaika

Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta ratkaisusta.

Muutoksenhaku markkinaoikeuteen ei estä vaatimasta hankintaoikaisua.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksianton tapahtuneen myöhemmin.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

18.01.2018

Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomaisen

Viranomaisen, jolta hankintaoikaisua vaaditaan, on Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen johtokunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Hankintaoikaisuvaatimus pannaan vireille kirjallisesti ilmoittamalla

- hankintayksikön päätös tai muu ratkaisu, johon hankintaoikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi.

Sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on mainittava oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi. Jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi sekä tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisua vaativa halua vedota vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

18.01.2018

VALITUSOSOITUS MARKKINAOIKEUDELLE

Valitusaika

Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksianton tapahtuneen myöhemmin.

Hankintaoikaisun vireilletulo ei vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosaisella on oikeus hakea muutosta valittamalla markkinaoikeudelle.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään markkinaoikeudelle.

Markkinaoikeuden asiointiosoite on seuraava:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 43314
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 43300

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

18.01.2018

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Ilmoitus valituksen tekemisestä hankintayksikölle

Valittajan tai hänen edustajansa on ilmoitettava kirjallisesti hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeudelle.

Ilmoitus on tehtävä osoitteeseen:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

18.01.2018

Odotusaika

EU-kynnysarvot ylittävien hankintojen osalta hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

Oikeudenkäyntimaksu

Markkinaoikeus perii asian käsittelystä maksua 2000 euroa, jos hankinnan arvo on alle 1 miljoona euroa; 4000 euroa, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa ja alle 10 miljoonaa euroa; ja 6000 euroa, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

3

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 3 ja 4 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettamisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

18.01.2018

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen johtokunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

18.01.2018

Liikenneliikelaitoksen johtokunta

Laura Rissanen
puheenjohtaja

Rain Mutka
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Leo Stranius

Jessica Karhu

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 26.01.2018.